

KĄCIK RODZICA

Wstęp

„W książkach jest więcej skarbów niż we wszystkich łupach piratów na wyspie skarbów.”

Walt Disney (cytat pochodzi z <https://inspiremykids.com/20-inspiring-quotes-about-reading-for-kids-and-students/>)

Znaczenie czytania w domu

Czytanie w domu to ważny, przyjemny i skuteczny sposób na zachęcenie najmłodszych do rozpoczęcia przygody z książkami. Metoda ta pomaga im poszerzyć zasób słownictwa, krytycznie oceniać różne rodzaje tekstów oraz stymulować umysł. Czytanie w domu powinno być czynnością przyjemną, która pozwoli dziecku cieszyć się własną podróżą przez świat książek. Rodzice mogą wesprzeć tą podróż, dołączając do dziecka z własną książką lub zapewniając stymulujące środowisko. Jakakolwiek kara lub presja jest wykluczona i nie pomoże głównemu celowi – motywowaniu dzieci do czytania.

Jak stworzyć środowisko, które motywuje do czytania

Rodzice mogą stworzyć pozytywne środowisko, czyniąc czytanie niezapomnianym i przyjemnym doświadczeniem dla dzieci. Mogą ustalić regularny czas czytania w cichym i bezpiecznym miejscu (np. czytanie przed snem, 30-minutowe czytanie w weekend). Oczywiście, rytuał czytania zależy od preferencji dzieci. Dzieciom mogą towarzyszyć ulubione zabawki lub zwierzęta domowe, dołączyć mogą także inni członkowie rodziny. Tworzenie bogatego i bezpiecznego środowiska w domu aktywuje funkcje poznawcze, językowe i społeczne Twojego dziecka oraz wspiera umiejętności czytania i pisanie.

Niektóre korzyści płynące z czytania w języku angielskim

Czytanie literatury pobudza kreatywność, ciekawość i wyobraźnię. Czytanie (nie tylko w języku angielskim) stanowi kluczowy czynnik, który wspomaga rozwijać u dzieci umiejętności czytania i pisanie oraz pomaga odnosić sukcesy w szkole.

Korzystanie z książek lub jakichkolwiek materiałów do czytania sprzyja motywacji do nauki nowego języka.

Czytanie w języku docelowym pomaga podnieść świadomość dziecka na temat dźwiękowych aspektów języka; poprawia płynność, naukę pisowni i wymowy. Pozwala jednocześnie na zrozumienie różnic kulturowych. Okazja do zanurzenia się w świat opowieści wspiera naturalny proces uczenia. Dzieci będą uczyć się słówek z różnych kontekstów, których nigdy nie nauczyłyby się z podręczników. Jest to sposób,

który daje przestrzeń do zrozumienia, jak język działa w konkretnych sytuacjach, który jest niezapomnianym sposobem uczenia się całych zwrotów i zrozumienia reguł gramatycznych.

Czytanie pomaga panować nad emocjami

Dzieci czasami nie potrafią panować nad swoimi emocjami, nie są empatyczne i nie potrafią przestrzegać zasad lub rozwiązywać problemów. Takie dzieci są często źródłem konfliktów i dysharmonii a często nie mają zdrowych relacji. Rodzice mogą wprowadzać książki opisujące różne wydarzenia, z którymi dzieci często się spotykają i nie potrafią sobie z nimi poradzić: sytuacje, w której jedno z rodziców znajduje się w szpitalu, ojciec lub matka lub jakkolwiek bliski krewny/przyjaciel jest chory, w domu pojawia się nowe rodzeństwo, sytuacje, w której doświadcza wyśmiewania się z kolegi z klasy czy zastraszania, pierwszego spotkania ze śmiercią, wyprowadzką bliskiego przyjaciela, zmaga się ze strachem, pierwszą podróżą bez rodziców, pierwszym zawodem miłosnym, rozwodem czy poznaniem nowych sąsiadów. Czytanie o tych sytuacjach pomaga im w życiu na danym etapie i przygotowuje na to, czego mogą doświadczyć w przyszłości.

Czytanie ze zrozumieniem

Zrozumienie to umiejętność interpretacji tego, co zostało przeczytane. Jeśli dzieci nie rozumieją w pełni tego, co przeczytały, nie mogą w żaden sposób czerpać przyjemności z czytania. Czytanie ze zrozumieniem oznacza, że dziecko zgłębia się, w jaki sposób rzeczy, ludzie lub wydarzenia w opowieściach lub teksty są ze sobą powiązane. Jeśli rodzice chcą pomóc dzieciom zrozumieć historię, powinni rozmawiać z nimi o książce. Pytania powinny wynikać z ciekawości, a nie z zamiaru sprawdzenia. Taka metoda silnie wspiera autonomię dziecka i krytyczne myślenie. Zamiast odgrywać rolę testującego nauczyciela, możemy zadawać pytania takie jak:

Czy ta historia jest fajna? Dlaczego?

Co sądzisz o głównych bohaterach?

Które postacie polubiłeś najbardziej/najmniej? Dlaczego?

Jaki pojawia się problem?

Dlaczego tak się stało?

Czy mogli zrobić coś innego?

Komu mógłbyś zaufać? Skąd wiesz?

Czy może się to zdarzyć w naszych czasach/miasteczku, szkole/domu?

Jaki jest główny przekaz?

Jeśli chodzi o samo czytanie, ważne jest, aby zdać sobie sprawę, że każdy czytelnik potrzebuje powodu, aby przeczytać tekst. Dlatego konieczne jest zastanowienie się nad właściwą motywacją dla dziecka - czyli należy odpowiedzieć sobie na pytanie, dlaczego dziecko powinno przeczytać konkretną książkę. Ćwiczenie strategii czytania, takich jak znajdowanie określonych informacji w tekście, opisywanie o czym jest tekst, przewidywanie, o czym będzie tekst lub jak będzie kontynuowany, zadawanie pytań na temat tekstu, korzystanie z własnej wiedzy, związanej z czytelnikiem i która jest do przeczytania,

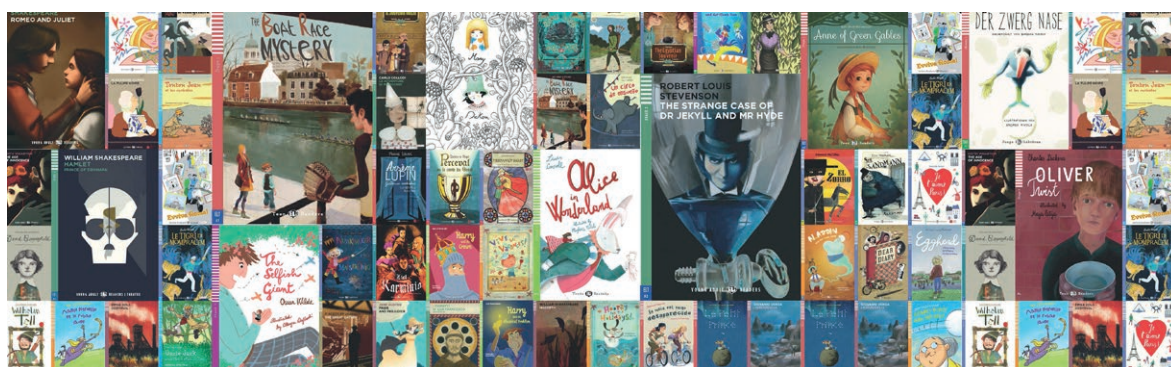
podsumowanie treści lub jej wizualizacja, nie tylko pomoże skupić uwagę dziecka, ale także zmotywuje je do przeczytania wybranej książki.

Co czytać

Obecnie istnieje wielki wybór pozycji literackich, które można czytać w docelowym języku obcym przeznaczonych dla uczniów. Jednym z nich jest wybór tzw. graded readers, czyli książek dla uczących się, podzielonych według poziomu ich wiedzy. Inną opcją jest wyszukiwanie literatury odpowiedniej dla młodszych uczniów, np. książki z obrazkami. Świetnym wyborem jest książka Shel Silversteina „Giving Tree” (tytuł w języku polskim *Drzewo darów*), Roberta McCloskeya „Make Way for Ducklings”, „Tale of Peter Rabbit” (tytuł w języku polskim *Piotruś Królik*) autorstwa Helen Beatrix Potter, czy „The Very Hungry Caterpillar” (tytuł w języku polskim *Bardzo głodna gąsienica*) autorstwa Erica Carlea.

Ponieważ ilustracje są kluczowym elementem książek obrazkowych, dzieci uczą się o treści tekstu (historia, wiersz) skuteczniej i szybciej.

Graded readers to książki dla uczących się języków obcych, które pomagają im poprawić umiejętność czytania. Są dostępne w licznych wydawnictwach, które oferują beletrystykę, literaturę faktu, biografie i inne gatunki. Książki te są uproszczeniami dzieł napisanych dla rodzimych czytelników lub oryginalnymi tekstami napisanymi specjalnie dla osób uczących się języka. Bardzo pomocne jest czytanie historii, które są czytelnikom znane, jak bajki. Takie opowieści często zawierają dialogi a także powtarzające się zwroty. Ponadto, historie zawierają wiele form czasownika w czasach przeszłych i teraźniejszych. Dobrym przykładem jest „A Princess and the Pea by Hans” (Księżniczka na ziarnku grochu) Hansa Christiana Andersena (dostępna przez <https://www.storynory.com/the-princess-and-the-pea/>), „Little Red Riding Hood” (Czerwony Kapturek) (<https://www.dltk-teach.com/rhymes/littlered/story.htm>) czy Peter Pan (Przygody Piotrusia Pana) autorstwa James M. Barrie ([https://www.raabe.sk/peter-pan-\(peter-pan\)](https://www.raabe.sk/peter-pan-(peter-pan))). Mnóstwo ekscytujących książek z serii *Graded readers* opartych o wybór i zainteresowania dzieci można znaleźć na <https://www.raabe.sk/jazykova-literatura/anglicky-jazyk/?bfilter=f3:44>.

Jeśli chodzi o *poezję*, *wierszyki dla dzieci* czy inny rodzaj poezji, jak *limeryki* czy *wierszyki-wyliczanki* to idealnie sprawdzą się do nauki gramatyki. Co więcej, często są zabawne, a do tego krótkie. Można je pobrać w prosty sposób przez Internet (przykłady można znaleźć na https://parenting_rstcry.com/articles/15-short-english-poems-for-kids-to-recite/). Inne źródła: poezja Roberta Louisa Stevensona lub Christiny Rossetti.

Pomocnym sposobem na zapoznanie młodszych uczniów z poważnymi tematami, takimi jak ekologia, problemy społeczne i relacje, są powieści graficzne (także adaptacje klasycznych

powieści i sztuk znanych pisarzy). Niektóre powieści można pobrać ze strony <https://www.wgtn.ac.nz/lals/resources/paulnations-resources/readers/free-graded-readers/Fire-on-the-Mountain.pdf>

Jak mogę wspierać moje dziecko, jeśli nie mówię po angielsku?

- Nie musisz mówić po angielsku, aby pomóc dziecku poprawić umiejętność czytania. Istnieje wiele sposobów na to, by je wspierać i motywować.
- Możesz usiąść obok dziecka i stać się wzorem do naśladowania, czytając książkę w swoim ojczystym języku, podczas gdy dziecko czyta po angielsku. Warto zachęcić dziecko do przeczytania całej serii. Możesz przeczytać tę samą, ale przetłumaczoną wersję (np. seria Anne Shirley, Harry Potter, Peter Rabbit). Dzieci uwielbiają naśladować i potrzebują wzorów do naśladowania.
- Możesz sprawić, że czytanie będzie interesujące, dzieląc się pomysłami, komentując czy po prostu wchodząc w interakcję poprzez zadawanie pytań.
- Regularne czytanie z dziećmi. Świetnym pomysłem jest przekształcenie czytania w codzienny nawyk. Dzięki temu dzieci mają więcej czasu na opanowanie języka angielskiego.
- Możesz poprosić dziecko, aby zaprosiło przyjaciela/przyjaciół do wspólnego czytania i rozmowy o książce. Może stworzyć klub książki w twoim salonie, a po przeczytaniu możesz stać się moderatorem dyskusji.
- Możesz wybrać książkę dwujęzyczną, którą znasz i lubisz (np. w wersji angielsko-polskiej: Let's go to the park; My mum is the best: książka z obrazkami dla dzieci). Oznacza to, że jako rodzic zaczynasz od czegoś, co rozumiesz.
- Możesz ponownie przeczytać tę samą książkę, ponieważ pomaga ona dzieciom w zrozumieniu informacji i zapoznaniu się z literami i słowami.
- Możesz zachęcić dziecko do przyniesienia do domu lektur po angielsku, portfolio lub innych materiałów i pozwolić mu wyjaśnić je.
- Możesz pokazać dziecku różne rodzaje książek: humorystyczne, z pięknymi ilustracjami, rymowane, e-booki, powieści graficzne, komiksy, bajki, książki faktograficzne...
- Możesz pokazać wiele rodzajów doświadczeń związanych z czytaniem: przepisy kulinarne, gazety, informacje telewizyjne, instrukcje, znaki drogowe, broszury, elektroniczny SPAM, komunikację elektroniczną, notatki, teksty piosenek i komunikację pisemną.
- Możesz porozmawiać o rozwoju dziecka z nauczycielem języka angielskiego.

Do jakich zasobów mogę uzyskać dostęp jako rodzic

„Więc proszę, och PROSZĘ, błagamy, modlimy się, Idź wyrzuć telewizor, A na jego miejscu możesz zamontować na ścianie, Piękną półkę na książki.”

Roald Dahl, Charlie i fabryka czekolady

(Pobrane z <https://inspiremykids.com/20-inspiring-quotes-about-reading-for-kids-and-students/>)

Najwygodniejszym sposobem zapewnienia materiałów do czytania jest zbudowanie własnej biblioteki. Z książkami przechowywanymi w regałach, eksponowane na półkach, przechowywanych w koszach i pojemnikach, ułożonych w stos w strategicznych miejscach w całym domu/

pokojach, co sprawi, że dzieci będą otoczone książkami.

Biblioteki szkolne lub publiczne, księgarnie i centra językowe oferują książki w języku angielskim, które może czytać z dziećmi. Możesz porozmawiać o książkach z innymi rodzicami z klasy. Możesz stworzyć klasową kolekcję książek lub materiałów w języku angielskim, z których dzieci będą mogły korzystać nawet w swoich domach. Książki można podarować jako prezent urodzinowy. Dzieci mogą wymieniać się książkami, czytać nowe bajki i nie wydawać pieniędzy. Czytanie online to kolejny możliwy sposób na znalezienie książek (e.g., <https://www.readingrockets.org/>, <https://www.raz-kids.com/>, <https://www.getepic.com/>).

